

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguria: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50° cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodienele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tace timbrale.

● Cainti'a betivului.

Frundia verde ninta crétia,
Of, amaru d'a mea viétia;
Frundia verde de caline,
Of, amaru si vai de mine!
C'am ajunsu la seracia
P'in spurcat'a de betia;
D'in omu harnicu, desceptatu,
M'am facutu unu blastematu.
Amblu golu si destramatu,
Mortu de fóme si-alungatu,
Cà-ci nu-e nime cu'ndurare
De nefericit'a-mi stare.
In locu sà-mi dea locu la mésa,
Omenii me scotu d'in casa:
„Esí afara omu perdutu,“
„C'ai beutu totu, ce-ai avutu.“
„Aveai casa si mosfa“
„Sf'n buti vinu d'in a ta viia;
„Dar' te-ai dusu la Moise'n birtu“
„Si de grabu le-ai datu pe gátu;“
„Aveai plugu si caru cu boi;“
„Aveai turm'a ta de oi;“
„Dara nu te-ai odihnitu,“
„Pan'ce nu le-ai cheltuitu.“
Si me ducu, infruntatu bine,
Cu necasu si cu rusine!

Frundia verde, màru gutfiiu,
Arda-te foculu rachiu,
Cum mi-ai mancatu avutí'a,
Si pe urma omeni'a!

Celu, ce sta diu'a deplina
Totu horindu cu sticl'a 'n mana,
Nici candu nu si-a stringe turma,
Dàr nici caru cu'njugatori,
Ori slanina'n capriori,
Ci nevoi si lipse multe,
Ori batjocuri mii si sute.

Ioanu Osolanulu.

TANB'A si MAND'A

T. Scii tu, frate Manda, ce proiecte nóue va presentá
cons. archidifecesanu sinodului d'in estu anu?

M. Am auditu pre nesentite, cà cons. arch. va presentá
urmatóriele proiecte sinodului d'in estu anu?

I. Proiectu de resolutiune, privitoriu la emiterea
cercularieloru convocatórie atátu la sinodu arch. d'in anulu
1875 càtu si la congresulu d'in asta tómma.

„Colegiulu electoralu atátu pentru deputatii clericali,
càtu si mirenesci, la sinodu si congresu se va escrie pr'in
ven. cons. pre venitoriu totu pre un'a si aceea-si di in unulu
si acel'a-si locu determinatu pan'acum'a pr'in consistoriu.“

Motivulu este acel'a, ca clerulu sà nu mai póta intrigá
asupr'a alegundíloru deputati mirenesci.

II. Alu duoilea proiectu cons. este cà tóte propune-
rile facute in sinodurile d'in 1870. 1871. 1872, precumu si
tóte interpelatiunile facute si nerespunde de presidiulu
sinodului se dechiara de prescise, si presidíflu se eliberéza
cu totulu a mai dá respunsu la aceste caricaturi mirenesci.

III. Principiulu incompatibilitatii se declara de necali-
ficabilu pentru oficiile baserico-judecatoresci si administra-
tive, cà-ci elu nu corespunde cu situatiunea presente clericala.

IV. Deaci incolo sà fia cu abatere dela statutu peste
totu loculu numai administratorii protop. si nu protopopii
definitivi, cà-ci cu acesti'a cons. nu póte comandá cumu vre.

V. Propunerile mireniloru in sínóde pre venitoriu nu
se voru mai pune la ordinea dílei, fore numai acele pre
care dep. clericali le voru face. —

T. La aceste tóte tí así mai adauge si io unu proiectu
de acelu intielesu: ca §. 91 d'in st. or. sà se stérgea cu totulu,
cà sà nu mai faca clericaliloru greurusí in capu.

M. Acumu vedu, cà precepi si tu statutulu organicu.

Revoluția d'in Perlesci.

— Romanu tragicodicu in V. parti. —

Scosn d'in nisee manuscrite dela Ispania și alcătuitu după celu mai nou sistem, datu fiindu întru cinstea și mărirea celoru întru tôte de o potriua între sine.

(Urmare.)

Peste câte-va minute nobilulu vice-comite Rabiatsy de Spaima, d'impreuna cu credinciosulu și eternu privegchiatorulu Csehfy, se aflau in casa domnului Punguleanu, omu romanu, dar, și elu, mare domnu la comitatu și in momentele de desperare radiemulu domniloru inca mai mari decâtu dinsulu.

Domnulu Punguleanu era unu omu micu, dar' indesatu și tocmai pentru acea mai intieptu decâtu toti domnii d'ia comitatu, de ore-ce elu nici candu nu portá pantaloni albi și nu manca nici mamaliga, nici fasóle, ci tienea duoi cani, cari contelui Frikosy de Frica îi fórté placeau. Afara de ast'a, domnulu Punguleanu era celu mai bunu calabristu și avea cinci copii, d'entre cari dóue fete. . . Ómenii lunumiau și Pungulányi, și elu nu se superá, d'in ce se vedesce, cumcá elu nu numai ca calabristu, ci și ca patriotu era bunu.

Calabristulu patriotu Pungulányi era unu omu nu numai intieptu, dar' și cu vaste sciinti. De intieptiunea și sciintiele multe nu numai cef'a lui era plesuga, dar' și de pe cote i s'au fostu rosu toti perii. Acést'a a-nume astfelu, cumcá elu, inca de candu era studentu, candu invetiá, se puneu cu cotele pe mésa, și-aniá capulu de palmi și astfelu, strofocandu d'in candu in candu perii capului seu petrundea și cele mai adenci materii. Sunt unii, cari d'icu cá ar fi veditu mésa, la care elu studiéza. . . Sunt in ca dóue borti, urm'a coteloru.

Astfelu nime, afará de elu, nu a potutu să fia consiliarulu intimu alu nobilului comite supremu conte Frikosy de Frica.

Acum'a, intr'acestu momentu de desperare, elu fú trezitu d'in somnu.

Candu intielese caus'a acestei nocturne visite, elu surise liniscitu, dar' se feri de a respandí acea linisce. . . O! elu era intieptu.

„Fratiloru! — grai elu in tonu intieptitoriu. — Pericolulu este mare, dar' noi tocmai pentru acea trebe să ni pastramu cumpetulu. Să nu ni perdemu capetele tocmai atunci, candu suntemu in pericolu de a le perde. . . Romanii voiescu revoluția; ei voiescu să faca o Daco-Romania. Deci, noi trebe să luptamu cu barbatia, era să nu ne inspaimentamu, cá-ci atunci suntemu perduti!“

„La lupta!“ esclamá nobilulu vice-comite Rabiatsy de Spaima, prindiendu in mana o cizma impintenata aluf Pungulányi. . . „Cu acést'a ucidu o intréga armata de olahi selbategi!“

„Mai liniscitu! — îi respunse intieptulu sfetnicu Pungulányi. — Luptele voru urmá. Acum'a inse, inainte de tôte, să ne organizámu. Ati pusu paza la gradina?“

„Pusu, 12. fetiori!“

„Bine!“ acum'a să tramitemu unu curieru cu depeșiá la Ilustritatea Sa!“

„Bravo! bravo!“

Depeșiá fú pusa:

„Ilustrității Sale nobilului conte supremu comite Frikosy de Frica in Patru' a. Trier'a este in pericolu. Romanii facu revoluția. Daco-Romania in fasie. Veniti la facieu loculu. Ordonați, ca de locu să ni vina, celu puemiu, trei regimente de honvezi cu artileria in marsu grabitu. Porniti la momentu!“

„Poftimu depeșiá! — Subscrieti!“ — grai intieptulu sfetnicu Pungulányi catra nobilulu vice comite Rabiatsy de Spaima.

„Subscrieti Dvóstre!“ — îi respunse acést'a.

„Dta esci vice-comite!“

Argumentulu fú destulu; depeșiá fú subscrisa; unu calarasiu o duse la cea mai de aprópe statia telegrafica, poruncindu-i-se, ca să asepté respunsulu și să vina cu elu in ruptulu sufletului, chiar și déca ar fi sa crepe calulu.

Dupa acea se adusera armatórele hotariri:

Inca acum'a in nóptea ast'a să se conchiamo o adunare a bunilor patrioti.

Totu intr'asta nópte să se véda, déca cumva minele puse nu afuma.

Déca minele ar afumá, de locu să se curatiésca casele comitatului de locuitorii primejduti.

Totu planulu să se tienea in secretu, pentrucá daco-romanistii să póta fi suprinși.

Să se adune tôte armele la unu locu siguru. — —

Peste unu patrariu de óra toti bunii patrioti ai Perlesciloru se aflau adunati la unu locu, într'o casa sigura, ce cadea la indepartare de o mila patrata dela subminat'a casa comitatensa, fiindu totodata despartita de ast'a printr'unu munte stancosu.

Nobilulu vice-comite Rabiatsy de Spaima, ca să nu remana in negligea, a imbracatu d'in vestimintele intieptulu sfetnicu Pungulányi. . . Eran cam scurte. — dar' eran! . .

Se constitui nobil'a adunatura, constatória d'in 47 fi ai lui Árpád, unu stránepotu alu lui Traianu și unu maghiaru d'in vitia stravechia dela Czaslau, toti ómeni mari și minunati și pana la unulu Pungulányi, viteji și fara frica. Adunarea abiá-si începú lucrarea, candu intrá Marcsi, curierulu

tramisu cu depeșiá, aducendu in spate pelea calului, pe care a calaritu, era in mana o depeșiá, respunsulu primitu dela nobilulu conte supremu comite, Ilustritatea Sa Frikosy de Frica.

Adenca linisce, mai adenca decâtu gandirea intieptulu sfetnicu Pungulányi.

Depeșiá, scrisa cu sange d'in venele nobile ale nobilului conte supremu comite Frikosy de Frica, fú cetita.

„Domnului vice-comite Rabiatsy nobilu de Spaima, in Perlesci. — Am ordonatu, ca să vi mérga trei regimente de honvezi. Fiti aspri! — Eu nu potu să vinu, de ore-ce am mune dimanétia și visítezu grasdúrile hergheliei dela Magaresci.“

Patru-dieci-si-optu de guri stetere cascade, dupa-ce acést'a depeșiá fú cetita.

Un'a, alui Marcsi, remase inchisa, de óreco elu era cu multu mai prostu, decâtu să póta aflá sensulu depeșei; — alt'a, alui Pungulányi, se deschisa spre vorba, de óreco depeșiá nu era dupa placulu lui.

„Elu trebe să vina; Rabiatsy trebe să fia blamatu, cáci altfelu eu nu potu să devinu vice-comite in loculu seu. . . Si este in interesulu meu și alu romaniloru, ca cu să fiu vicispanu.“ și gandí Punguleanu. Dar nu spuse nime-nui, ce gandia.

„Elu nu póte veni!? — grai elu catra adunatura. — Trebe să vina. Altfelu suntemu perduti!“

Adunarea fú convinsa, cá fara de nobilulu conte toti sunt perduti.

Intieptulu sfetnicu Pungulányi compuse o nóua depeșiá. Elu, care mai bine cunoșce pre nobilulu conte și ilustru comite, sciá mai bine unde să-lu atingá.

Depeșiá suná:

„Ilustrului conte supremu comite Frikosy de Frica in Magaresci. . . Daco-romanii au prinsu pre canele „Hectoru“ și voiescu să-lu traga in frigare. Veniti!“

Nobilulu vice-comite Rabiatoşy de Spaima subscrisa sî acest'a depesîa, deşi ea cuprindea în sine o mintiuna; dar' pentru t'era, poporu sî dinastia elu erâ ori-ce în stare. Depesîa fû tramisa cu unu altu calu. — — — — —

Poste o ôra stelpii tierii se aflau în gradin'a comitatensâ. În tôma'a tardîa, înspre diori, este frigu. D'în pivnițiile comitatensê iesiau aburi grei pe ferestile de catra gradina.

La motivarea întieptului sfetnicu Pungulányi se constată, cumcâ minele afuma, sî se hotari, cumcâ de locu sâ se ordoneze transportarea familielor la alte locuintie.

Cei de facte se departare. Csehfy cu Pungulányi, sî-espusera viétî'a, intrandu în cas'a primejdita, pentru-ca sâ descepte familiile d'în somnu.

Transportarea familielor se faci în secretu, ca nu cumva daco-romanii se observe ce-va.

Se transportâ numai ce vietuiesce, afara de robi sî servitori, câ ci acestî'a erau romani. — — — — —

Peste o ôra totulu fû în ordine. . . Adunatur'a se constitui d'în nou. Marci sôsî cu adôu'a pele de calu în spate sî cu adôu'a depesîa în mana.

Depesîa sunâ:

„Domnului Spectabilu vice-comite Rabiatoşy nobilu de Spaima, în Perlesci. Am pornitu. 1000 de galbini acelu'a, care mantuieste pre canele meu!”
de „Friea”.

Patri'a fû mantuita . . . Intieptulu sfetnicu fû înaltiatu la ceriuri; era bunii patrioti asceptara sosirea nobilului conte în fruntea honvediloru.

(Va urmâ.)

Catra unu magaru.

— Epigrama. —

Ômenii cei necrescuti se aseména 'ndata cu tine,
Dar' tu modestu, — precandu cei'a-su cu capulu
pre susu! . . . .

List'a obiectelor de tramisu la Espositiunea d'în Vien'a adunate de pr'în partile locuite de romani.

1 O môra activa cu apa pasiva. Inventiunea romaniloru ardeleni.

2 Raci nationali opariti sî melci cu côrne deachiste de pr'în muntii Caransiebesîului.

3 O gramada de vitie de renegati de pr'în comitatele romane d'în Ungari'a.

4 O turma de boi, vaci sî junci tataresci, de care *Macclariu* nu voiesce a se apropiâ, tramise d'în Asi'a.

5 O limba de vaca romanésca, gatita pe nemtia; tramisa de catra bucataresele d'în Caransiebesiu.

6 O masîna (numita Lecu) cu care se pôte atâti'a „igen“ produce, câti numai sunt de lipsa. Tramisa de alegatorii d'în *Sasc'a*.

7 O pravalia jidovésca cu firm'a romanésca, ca unu ce ne mai pomenitu, lucrata cu multa iscusintia de curatel'a lasamentului *Iovaiianu*.

8 Curei sî gâsce romanesce cu botu nemtiescu, — prasite pr'în Temisîóra, Caransiebesiu sî Aradu.

9 100 butelie cu apa d'în *Ciornobor'a* d'în care apa déca be cineva, nu se mai desparte de ea; tramisa de venitîrile d'în Logosiu.

10 Pei de cane asiaticu pentru diplomele viitoriloru „uj magyar nemes“, tramise de catra unu nobilu de Buziasiu.

11 O colectiune d'în cei mai renumiti restantieri ai diurnaleloru romane; tramisa de mai multi Redactori.

12 Locuste pefugate d'în Romani'a, sî adunate pr'în partile Banatului.

13 Brôsce colosale prinse de pr'în beltile stradelorului d'în Logosiu.

14 Unu tablou mare, care infacisîéza o turma de oi blande, alu caroru pastoriu dupa ce le-a mulsu, le-a tunsu. — însusi slobóde lupii între ele, ca ucigandu-le sâ le pôta apoi sî belî. Tabloulu e lucratu cu mare atentiune sî tramisu de unu academicu alu curtii Caransiebesiene.

15 Vinu de Maderatu, facutu d'în apa sî pétra acra, cea mai renumita purgatiâ de pe faciea pamentului; tramisu de arendatorii regaleloru d'în Logosiu.

16 Vaci unguresci sî ardelenesci cu vitiei sî junince grase, prasite sî crescute pr'în curtile episcopesci. —

17. O pele de vaca, dirésa sî tramisa de unu popa romanescu de pre la Iamu.

18 O pusca de apa (pompa) fore fundu, fôrte usîóra de transportatu în casu de primejdia de focu; tramisa d'în partea magistratului d'în Logosiu.

19 O sfóra de canepa romanésca, despre care se garantéza, câ nu se va rupe nici cu o suta de renegati; inpletita sî tramisa de unu strengariu de nationalistu.

20 Rachia ôrba, séu apa cu spiridusîu; inventiune jidovésca de pr'în cercurile electorale romanesce.

21 O colectiune de arginti de ai lui Iud'a, prefacuti în banci Ostr. Unguresci; adunati de pela prenti sî dascali romanesce deachisti sî tramisi de unu *osenditu* de cortesîu caransebesianu.

22. Protocólele Asociatiunei aradane, serise romanesce cu litere chinezesci.

23 Capel'a stului Nicolae (numita sî baseric'a mica), zidita dupa stitulu celu mai nou. Unu obiectu, care va atrage admiratiunea strainiloru, tramisu de catra Comitétulu parochialu d'în Logosiu.

24 Cataplasme de alunu, medicamentu contra bubelorului active ardelenesci; inventiune practica de unu Dr. pasivistu.

25 Fositomóce de pèru de omu, o gramada de dinti rupti, sî o multîme de curele trase de pe spatelule romaniloru nevinovati, ca modele de dreptate sî libertate magiara constitutionale; adunate sî tramise de unu comisariu de securitate d'în tier'a *osendita*.

26 Portretulu unei bosôrce grecesci, ca modelu de *dragutia*, tramisu de unu artistu romanu d'în Caransiebesiu.

27 O „lumina“ de cêra de „albina“, d'în fabric'a Aradului, lucrata de firm'a „Babe sî Mosiu“.

28 O brosiura asupr'a culturaiu damelorului d'în Fabrica; lucrata sî tramisa de unu *greurusîu*. —

Cea mai nouă moda a palariilor de dame:

aretandu-se totodata și celu mai practicū modu pentru-ca palariile astediate in căfa să nu cadie, precumu și incurcarile, ce potu să urmeze d'in acést'a.

Poznasî ómeni romanii!

Camer'a Romaniei a priimitu junctiunea comunicativa cu Turci'a, nu a priimitu inse nici un'a d'entre acelea cu Austri'a. - Astfelu — romanii mergu bucurosu la Constanti-nopolu, nu inse la Pest'a. Ve'trebu: Pentru-ce? — pentru-că și gandescu romanii, — *sunt in Austri'a destui romani!*"

Anecdote.

Complimentu.

Tocmai candu domnisiór'a casii terminà uvertur'a sa pe fortepianu, in gradina, incepù să sbiere o vaca,

„Ah! ce tonuri divergente!“ — esclamá unu cavaleru, ce facea curte la domnisiór'a.

Este convinsu.

O dama se laudá ne'ncetatu cumcà ea este de 30 de ani.

„Sum convinsu, — dişe unu domnu, — de órece de 20 de ani in tóta diu'a mi-o spuni!“

Tóc'a Redactiunei și Administratiunei.

D-lui S. R. in *Deestu*: luaramu la cunosciintia stramutarea locuintiei Dtele.

On. Redactiune dela „*Famili'a*“: dela anulu nou noi n'amu piimitu neci unu nru chiaru d'in diariulu Dvostre, precandu Dvostre priimiti alu nostru regulatu. Ceremu respectarea, séu nu, a raportului nostru de reciprocitate.

D-lui I. *Maioru* in *Cl. M.* — Amu priimitu portulu de 60 cr.

D-lui C. D. in *Careiu mare*: cerut'a stramutare s'a facutu.

D-lui G. *Palcu* in *Caransebesiu*: Abonamentulu pentru unu 1/2 anu fiindu fi. 4. și nu fi. 3. ceremu inca unulu.